
PŘEKLADY A REFERÁTY

VOJENSKÁ PŘÍPRAVA NA PRVNÍM MOSKEVSKÉM LÉKAŘSKÉM INSTITUTU

Plk. doc. L. J. BAUKIN

(Zkrácený překlad z článku uveřejněného v časopise Vojenno-medicinskij žurnal v r. 1978, č. 3).

Vojenská katedra Prvního moskevského lékařského institutu I. M. Sečenova je jednou z předních vojenských kateder lékařských institutů státu. Proto je výchovně metodickým centrem vojenské přípravy studentů. Učitelství sbor katedry provádí širokou pedagogickou a učebně metodickou práci v institutu, zabezpečuje výuku na fakultách připravujících lékaře různých specializací i na fakultě pro doškolení farmaceutů.

Katedra je umístěna samostatně a má vlastní posluchárny, učebny i laboratoře a jiná pomocná výuková zařízení. V posledních letech bylo mnoho uděláno pro zlepšení učebně-materiální základny, pro názornost výuky pro intenzifikaci výukového procesu. Perspektivní plán rozvoje katedry je úspěšně uváděn v život. Byly vytvořeny nové učební třídy pro stranníko-politickou práci a pro další disciplíny. Posluchárny jsou vybaveny promítacím zařízením, dvě učebny mají originální elektronická výukově kontrolní pracoviště atd. Na katedře je 25 trenažérů, 20 promítacích přístrojů, 9 kinozařízení, stovky diapositivů a 16 mm filmů. Požadavek dalšího zdokonalování učebního procesu vedl od roztržité výuky voj. přípravy k přechodu na organizaci výuky metodou tzv. „vojenského dne“.

Příprava lékařských kádrů pro zdravotnictví státu vyžaduje vytvoření co nejlepších podmínek pro výuku klinických disciplín. Tím rozumíme systematické rozmístění studentů na kliniky, kde sledují nemocné v průběhu měsíčního cyklu výuky; nevelké skupiny studentů absolvují řadu cvičení (3–4 za týden), zpravidla 2–3hodinových. V tomto systému se souběžně vyučuje několik předmětů, dodržují se návaznosti výuky předmětů atd.

Vojenská příprava, zařazovaná průběžně do

tohoto systému, neměla nutné podmínky pro kvalitní splnění učebního plánu, zejména pro rozptylování pozornosti a úsilí studentů. Tak například dvanáctihodinové téma bylo probíráno až dva týdny, to se odráželo i na disciplíně studentů i nahrazování vynechaných témat značně zatěžovalo přednášející.

Existuje názor, že výuka trvající dvě až tři hodiny je nejvhodnější jak pro přednášejícího, tak i pro studenty. Ale na vojenské katedře z důvodů velkého množství studijních skupin byl přednášející nucen absolvovat za den ne jednu, ale několik takových přednášek, často na rozličná témata. Omezená doba trvání jednoho zaměstnání, časově různý příchod studentských skupin na katedru, roztržitost výuky delších témat, ne vždy dostatečná domácí příprava studentů atd. — to byl důsledek tohoto systému vojenské přípravy. Proto bylo rozhodnuto soustředit vojenskou přípravu do jednoho dne v týdnu. Od přechodu na výuku metodou „vojenského dne“ uběhl necelý rok. Je to příliš krátká doba, ale již dnes můžeme hovořit o přínosu této metody na celou organizaci učebního procesu katedry.

Součástmi „vojenského dne“ jsou: nástup a rozvod do zaměstnání, praktická cvičení, speciální trénink, samopříprava a politicko-masová práce. Podle denního řádu katedry se zaměstnání začínají, provádějí i končí ve stejném čase ve všech učebních skupinách. Celková doba pobytu studentů na katedře (bez přestávky na oběd) je 9 hodin 25 min. V rozvrhu zaměstnání se tato doba rozděluje takto: Nástup a rozvod do zaměstnání — 10 minut, praktické zaměstnání — 6 hodin, speciální trénink — 30 minut, samostatná příprava — 2 hodiny, politicko-masová práce — 45 min. Metoda „vojenského dne“ byla zavedena pro studijní skupiny

všech ročníků a fakult bez výjimky. Vojenský den je vyhrazen u některých ročníků jednou až dvakrát za týden, u jiných jednou za čtrnáct dní.

Pobyt studentů na katedře během celého dne umožňuje větší celistvost výuky, jednotu a zejména vyšší účinnost výchovného působení. Systematické provádění ranních nástupů a rozvodů do zaměstnání umožňuje vytvářet návyky pořadovosti, zvyšuje úroveň organizovanosti, vede k snížení počtu pozdních příchodů i zameškaných hodin.

Se zavedením „vojenského dne“ se samostatná příprava stala jedním z povinných druhů přípravy. V jejím průběhu jsou studenti vedeni zadáním úlohy, učí se doporučenou lite-

raturu a dělají si nezbytné poznámky. Na závěr zaměstnání jsou jejich znalosti prověřeny a oznámkovány přednášejícím.

Politicko-masová práce je zaměřena na vypěstování morálně-politických a psychologických vlastností studentů, nepostradatelných pro splnění čestné povinnosti při obraně socialistické vlasti, formování komunistického světového názoru, vychovávání studentů v duchu proletářského internacionalismu.

Přechod katedry na vyučování studentů metodou „vojenského dne“ znamená zkvalitnění vojenské přípravy studentů.

Zpracoval: plukovník MUDr. Jan Hes, CSc.